

Etelä-Karjalan liitto
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
kirjaamo@ekarjala.fi

Lappeenrannan kaupungin vammaisneuvosto toteaa maakuntaohjelmaluonnoksesta seuraavaa

Suomi allekirjoitti 06/2016 sitovan YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista. Tämä sopimus on keskeinen muutoksen tekijä. Tavoitteena on saada aikaan asenteiden ja lähestymistapojen muutoksia vammaisia henkilöitä kohtaan. Sopimuksessa esiintuodaan ihmisoikeusperusteista lähestymistapaa, joka korostaa täyttä osallistumista, osallisuutta ja tasa-arvoa.

Välitön ja välittävä eKarjala #yhdessä - > lisäys #asennemuokkaaja

Hyvinvoinnin tavoitteena on luonnoksen mukaan ”Edistetään vaikeasti työllistyvien työllistymis- ja ansaintamahdollisuuksia sekä työelämävalmiuksien parantamista.” Tekstissä todetaan myös Etelä-Karjalan nykytilasta seuraavasti koskien työllisyyttä; ”Etelä-Karjalan työllisyysaste oli vuonna 2015 neljänneksi huonoin maakunnista”.

Vammaisten henkilöiden on vaikea työllistyä, vaikka ammattitaitoa olisikin. Maakuntaohjelman työllistymisen kehittämissuunnitelmissa olisi otettava vahvemmin huomioon toimintarajoitteisten henkilöiden parempi työllistyminen.

Vammaisneuvosto esittää välitön ja välittävä eKarjala kärjen yhdeksi visioksi myös #asennemuokkaaja. Viittaamme tällä lausunnon alussa olevaan sopimukseen. Jotta kaikki maakunnan asukkaat voivat tuntea muutosmyönteisyyttä, me-henkeä ja hyvinvoinnin edistämistä – tarvitaan vahvaa asennemuutosta luomaan tasa-arvoista kohtelua kaikille maakunnan asukkaille, huomioon ottaen niin toimintarajoitteiset, maahanmuuttajat, ikääntyneet ja sosiaaliongelmaiset henkilöt.

Yritteliäs eKarjala #tuloksetekijät

Tämä kärkivalinta tuo esille maakunnan koulutustarjonnan tärkeyttä tavoitteiden saavuttamiseksi. Vammaisneuvosto korostaa koulutuksen turvaamista ja mahdollistamista myös toimintarajoitteisille – se on ensiarvoisen tärkeää. Korostamme myös kohdan ”sujuva siirtymä opinnoista työelämään” tärkeyttä toimintarajoitteisten näkökulmasta katsottuna.

Kestävä ja vastuullinen eKarjala #uusinajattelijat

Tässä kärkivalinnassa todetaan seuraavasti; ”Valinnoille tietä raivaavana kärkenä ovat digitaaliset avainteknologiat ja ratkaisut, muun muassa ohjelmisto- ja automaatio-osaaminen. Ne luovat edellytykset syvenevälle vuorovaikutteisuudelle ja tehokkuudelle, jossa ei unohdeta järjestelmiä käyttävää ihmistä ja tämän osaamisesta huolehtimista.”

Luonnoksessa mainitaan teknologisesta kehityksestä, kuinka se vaikuttaa niin työhön, yrittämiseen ja liiketoiminta-mahdollisuuksiin kuin vapaa-aikaan. Siellä todetaan, ettei digitalisaatio tarkoita vain

Vammaisneuvosto

palveluiden sähköistämistä vaan kokonaan uudenlaista tuotanto- ja palveluajattelua. Esteettömyys ei ole vain liikkumiseen liittyvää. Vammaisneuvosto korostaa tässä kohtaa esteettömyyttä digitaalisen ympäristön osalta. Digitaalisuuden tulee olla kaikille saatavilla, hyvänä esimerkkinä sähköiset yo-kokeet tai muut vastaavat pääsykokeet ammatillisiin oppilaitoksiin Vammaisneuvosto haluaa myös jo tässä luonnosvaiheessa kiinnittää yksityiskohtaisemmin huomiota, jotta digiympäristöt olisivat apuvälineilläkin saavutettavissa. Puhuvat päätteet esimerkiksi kuten pankkiautomaatit. Myös kotisivujen ja ylimalkaan digi-infon oltava testatusti saavutettavaa.

Tavoitteissa mainitaan seuraavasti Saimaan huomioiminen ja tuotteistaminen; ”Kehitetään liikunta-, hyvinvointi-, luonto- ja kulttuurimatkailun palvelutarjontaa ja palvelupaketteja muun muassa Saimaa Geoparkin muodostamaa kehittymisalustaa hyödyntäen.”

Etelä-Karjalassa on huutava pula metsän luontopoluista toimintarajoitteisille. Metsähallituksella on täysin esteettömiä ja avustajan kanssa kuljettavia haastavimpia reittejä koko maassa 18,7 kilometriä. Etelä-Karjalassa ei ole metriäkään. Vammaisneuvosto haastaakin maakunnan vastaamaan edelläkävijyyss visioihin myös kokonaisvaltaisen esteettömyyden kannalta.

Ympäristöselostuksesta Lappeenrannan kaupungin vammaisneuvosto toteaa seuraavasti:

Kommenttia pyydettiin ympäristöselostuksen valmisteluprosessista. Tietääksemme tähän maakuntaohjelmaluonnokseen ei kysytty aiemmin lausuntoa vammaisneuvostolta? Maakuntaohjelman valmisteluun osallistuneiden listauksessa ei näkynyt myöskään maakunnan vammaisneuvostojen tai muiden vammaisorganisaatioiden nimeä. Selostuksessa tosin käy ilmi, että asukaskyselyitä on tehty, jolloin myös toimintarajoitteiset ovat voineet halutessaan kommentoida tekeillä olevaa maakuntaohjelmaa.

Vaikutusten arvioinnin näkökulma -osiossa todetaan seuraavasti; ”Kestävä alue- ja yhdyskuntarakenne tukee osaltaan ilmastonmuutoksen torjuntaa. Ensisijaisia tavoitteita ovat päästöjen vähentäminen ja energiatehokkuuden parantaminen, joihin pyritään kestäväillä maankäytön suunnittelun ratkaisulla. Tällaisia ratkaisuja ovat mm. asuinrakenteen tiivistäminen, liikkumistarpeen vähentäminen, uusituvan energiatuotannon lisääminen kiinteistöissä ja resurssitehokkuuden edistäminen.”

Ympäristövaikutuksen arvioinnissa vammaisneuvosto kiinnittää huomioita yhdyskuntarakentamisen tiivistämisen ongelmiin, paitsi luonnon saastumisen lisääntymiseen (esim. sadevedet, tulvat, lumien siirrot, liikkumisen vaikeudet ja niiden aiheuttamat jatkuvat lisäkulut jne), vammaisten esteettömän ympäristön rakentumisen vaikeutumiseen. Kaiken lisäksi sosiaaliset ongelmat kasvavat, kun yhdyskunta ei toimi joustavasti ja pelastustoimen pääseminen kohteisiin vaikeutuu oleellisesti.

Luonnoksessa todetaan, että maakunnan strategian pitää olla sellainen, että jokainen maakunnan asukas voi siitä löytää jotain itselleen – Hyvä lupaus, josta vammaisneuvosto haluaa pitää kiinni.

Maakunnan toimintarajoitteiset haluavat olla mukana luomassa edelläkävijä ja innovatiivista eKarjala maakuntaa täydellä osallistumisella, osallisuudella ja tasa-arvoisina yhdessä muiden maakunnan asukkaiden ja ryhmien kanssa.

Jaana Kauppinen

Jaana Kauppinen
puheenjohtaja

Lappeenrannan kaupungin vammaisneuvosto 2017-2021